

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/115/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121446205
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:6121446205.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpený: JUDr. Oskar Chnápko, advokát so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 45 018 201, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., zastúpený JUDr. Martinou Fabianovou, advokátkou so sídlom Hencovská 2043, 093 02, Hencovce, IČO: 47 100 885, o zaplatenie 525,73 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 278,32 eur, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 27,88 eur od 1.8.2019 až do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 22,89 eur od 31.8.2019 až do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3,99 eur od 1.10.2019 až do zaplatenia.

Súd zaväzuje žalovaného uhradiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 61,39 eur od 1.8.2019 až do 16.9.2021, vo výške 5% ročne zo sumy 41,80 eur od 31.8.2019 až do 16.9.2021, vo výške 5% ročne zo sumy 35 eur od 1.10.2019 až 16.9.2021, vo výške 5% ročne zo sumy 35 eur 1.11.2019 až do 16.9.2021, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu žalobcu čo do zvyšku zamieťa.

Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

15

Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 31.7.2021 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 228,03 eur s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 89,27 eur od 1.8.2019 do zaplatenia, s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 64,77 eur od 31.8.2019 do zaplatenia, s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 38,99 eur od 1.10.2019 do zaplatenia, s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 35 eur od 1.11.2019 do zaplatenia, zmluvnej pokuty 297,70 eur ako aj náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalobca nadobudol pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní od pôvodného veriteľa - obchodnej spoločnosti Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 703 469, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 03.12.2020. Uvedenú skutočnosť zároveň Slovak Telekom oznámil v súlade s §

524 a nasl. Občianskeho zákonníka žalovanému. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o poskytovaní verejných služieb v znení Dodatku. Uzavretím Zmluvy sa žalovaný zaviazal, že bude riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so Zmluvou, Všeobecnými podmienkami, platným Cenníkom a dodatkami. Právny predchodca žalobcu podľa uzavretej zmluvy poskytoval žalovanému služby, ktoré vyúčtoval nasledovanými faktúrami: faktúrou zo dňa 15.7.2019 uvedená pod VS 8238110919 vo výške 89,27 eur s lehotou splatnosti 31.7.2019, faktúrou zo dňa 15.8.2019 uvedená pod VS 8240251559 vo výške 64,77 eur s lehotou splatnosti 30.8.2019, faktúrou zo dňa 15.9.2019 uvedená pod VS 8242406754 vo výške 38,99 eur s lehotou splatnosti 30.9.2019, faktúrou zo dňa 15.10.2019 uvedená pod VS 8244587474 vo výške 35 eur s lehotou splatnosti 31.10.2019. Žalobca si uplatnil aj úroky z omeškania a zmluvnú pokutu, ktorá je vypočítaná nasledovne: Zmluvná pokuta (ZP) = základ ZP (počet dní uplynutých z doby viazanosti/celkový počet dní viazanosti x základ ZP). Žalobou uplatnená zmluvná pokuta podľa názoru žalobcu nie je neprimerane vysoká vo vzťahu k nárokom z predmetného záväzku, splnenie ktorých bolo zmluvnou pokutou zabezpečené, nakoľko maximálna výška dohodnutej zmluvnej pokuty zodpovedá zľave na poskytnuté telekomunikačné služby, prípadne zľave na poskytnuté elektronické zariadenia. Rozsah sankcie zmluvnej pokuty bol dohodnutý jej pomerným denným znižovaním s poukazom na rozsah nesplnených záväzkov a povinností žalovaného v prípade nedodržania záväzku, riadnych úhrad vyúčtovaných cien a nedodržania záväzku zotrvania v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti. Zmluvná pokuta v danom prípade zodpovedala výhode poskytnutej zľavy, preto podľa názoru žalobcu nemožno konštatovať, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom záväzkovom vzťahu podľa §53 ods. 4 písm. k), resp. písm. s) Občianskeho zákonníka.

Žalovaný v odpore zo dňa 15.9.2021 proti platobnému rozkazu vydanému Okresným súdom Banská Bystrica dňa 26.8.2021 pod sp.zn 41Up/862/2021 uviedol, že namieta výšku jednotlivých faktúr, ako aj to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal oprávnenosť uplatnených sú, a poplatkov: poistenie el. zariadení vo výške 3,99 eur (žalovaný nezatvoril poisťovňu zmluvu), náklady skorého vymáhania pohľadávky vo výške 18,90 eur (nepreukázaný poplatok), náklady vymáhania –upomienka vo výške 4,99 eur (nepreukázaný poplatok). Žalovaný namieta aj uplatnenú zmluvnú pokutu v sume 297,70 eur, ktorá je súdmi judikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka.

Žalobca vo vyjadrení k odporu z 4.10.2022 uviedol, že s ohľadom na podaný odpor žalovaného a vzhľadom na hospodárnosť konania, žalobca berie návrh na vydanie platobného rozkazu čiastočne späť, a to v časti zmluvnej pokuty vo výške 50,29 eur označenej ako Zmluvná pokuta XXXXXXXXXXX* a v časti istiny vo výške 54,76 eur s príslušenstvom, t.j. v časti poplatkov náklady vymáhania - upomienka (4,99 eur), náklady skorého vymáhania (2x 18,90 eur) a poistenie el. zariadení B867168043996633 (3x3,99 eur). Zmluvnú pokutu vo výške 247,40 eur označenej ako Zmluvná pokuta 867168043996633* si žalobca uplatňuje v zmysle Dodatku zo dňa 18.03.2019, kde sa zmluvné strany dohodli v bode 3 a 4 dodatku na záväzku viazanosti a zmluvnej pokute v prípade porušenia záväzku viazanosti žalovaným. Zmluvné strany sa dohodli v tabuľke č. 1 tejto zmluvy na záväzku viazanosti v trvaní 24 mesiacov. Pre prípad porušenia tohto záväzku si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu, ktorá mala regresívny charakter a klesala v závislosti od plynutia doby viazanosti. Základ zmluvnej pokuty bol v Tabuľke č. 1 zmluvy dohodnutý vo výške 468,- eur. Z dôvodu porušenia záväzku viazanosti žalovaným bolo pristúpené k výpočtu zmluvnej pokuty podľa dohodnutého vzorca Zmluvná pokuta (ZP) = základ ZP - (počet dní uplynutých z doby viazanosti/celkový počet dní viazanosti x základ ZP) nasledovne : 247,40 = 468 - (344 / 730 x 468). Uvedený vzorec vyjadruje denné klesanie zo Základu pre výpočet zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia Zmluvy alebo prerušenia poskytovania služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti. Uplatňovaný nárok na úhradu zmluvnej pokuty je dohodnutý v písomnej forme, osobitnou dohodou, v dodatku, jasne a zrozumiteľne, pri splnení všetkých formálnych podmienok vyžadujúcich zákonom. Je potrebné konštatovať, že sa nejedná o zakázané zabezpečenie záväzku. Vo vzťahu k spotrebiteľovi nejestvuje žiadna povinnosť predajcu, či poskytovateľa služieb zdržať sa používania zabezpečenia záväzku zmluvnou pokutou pre prípad porušenia povinnosti. Sankcia nie je neprimerane vysoká vo vzťahu k nárokom zo záväzku, ktoré splnenie ním bolo zabezpečené. Maximálna výška dohodnutej zmluvnej pokuty zodpovedá zľave na elektronické zariadenie a služby poskytnutej žalovanému, ktoré boli úplne, jasne a zrozumiteľne v samotnom dodatku opísané a vysvetlené. Rozsah sankcie zmluvnej pokuty bol dohodnutý pomerných znižovaním zmluvnej pokuty s poukazom na rozsah nesplnených záväzkov a povinností v prípade nedodržania záväzku, riadnych úhrad cien a nedodržania záväzku zotrvania v zmluvnom vzťahu po dobu

viazanosti. Zmluvná pokuta zodpovedala výhode poskytnutej zľave, a preto nemožno konštatovať, že sa jedná o neprijateľné zmluvné podmienky z dôvodu neprimeranosti vysokej zmluvnej pokuty. V ostatnom žalovaný nárok žalobcu žiadnym spôsobom nespochybňuje. S ohľadom na čiastočné späťvzatie sa žalobca domáha zaplatenia sumy vo výške 173,27 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy: - 61,39 eur od 01.08.2019 do zaplatenia, - 41,80 eur od 31.08.2019 do zaplatenia, - 35,00 eur od 01.10.2018 do zaplatenia, - 35,00 eur od 01.11.2019 do zaplatenia, a zmluvnej pokuty vo výške 247,40 eur.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to Podacím hárkom č. EPH245585665, faktúrami č. 8238110919, č. 8244587474, č. 8242406754, č. 8240251559, č. 8260250914, Odstúpením od zmluvy z 2.6.2020, Oznámením o postúpení pohľadávky podľa § 524 Občianskeho zákonníka z 21.12.2020, Súhlasom so zaradením elektronického zariadenia do poistenia z 18.3.2019, Informáciami podľa zákona 183/2009 Z.z. a vyhlásením klienta, Výzvou na zaplatenie z 7.7.2021, Upomienkami z 14.5.2019, 14.6.2019 a 12.7.2019, Dohodou o zmene v osobe účastníka zmluvy o poskytovaní verejných služieb, Dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb z 18.3.2019, Výhodami a podmienkami skupiny Magenta 1, Odporom žalovaného z 15.9.2021 a podaním žalovaného s plnomocenstvom, Vyjadrením žalobcu zo dňa 4.10.2021 k podanému odporu, Detailom pohybu na účte predloženým právnu zástupkyňou žalovaného na pojednávaní dňa 12.9.2022, Vyjadrením žalobcu z 20.9.2022 s prílohou, a to zmluvou o postúpení pohľadávok z 30.11.2020 a prílohou č. 1 k zmluve, vyjadreniami žalobcu z 28.6.2022, z 7.9.2022 a zo dňa 2.11.2022 a prednesmi právnej zástupkyne žalovaného a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci stav:

Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 21.12.2020 adresovaného žalovanému je zrejmé, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., postúpila pohľadávky voči žalovanému vyúčtované okrem iných aj vo faktúrach č. 8238110919, č. 8244587474, č. 8242406754, č. 8240251559, č. 8260250914 v celkovej sume 525,73 eur. Pohľadávky so všetkými právami s nimi spojenými prešli na žalobcu k 03.12.2020. Postúpenie pohľadávok sa uskutočnilo na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi spoločnosťami Slovak Telekom, a.s. a žalobcom dňa 30.11.2020. Z prílohy č.1 k tejto zmluve je zrejmé, že mimo iných pohľadávok boli na žalobcu postúpené aj pohľadávky voči žalovanému vyplývajúce z predložených faktúr, uplatnené žalobcom v tomto konaní (Príloha č. 1, ref. č.4015725003). Tým je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Zo dohody o zmene v osobe účastníka zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 27.12.2018 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu, pôvodným účastníkom zmluvy a žalovaným ako novým účastníkom zmluvy - fyzickou osobou nepodnikateľom, vyplýva, že predmetom pôvodnej zmluvy bola služba Mobilný hlas s programom služieb Happy L, pričom bol uvedený základ zmluvnej pokuty – počiatočná suma, ktorá bude klesať v sume 50,- eur. Podľa bodu 1 zmluvy predmetom dohody bolo, že nový účastník na základe dohody s pôvodným účastníkom preberá všetky práva a povinnosti pôvodného účastníka vyplývajúce o zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi podnikom a pôvodným účastníkom v znení jej zmien a dodatkov vo vzťahu k poskytovaniu služieb podniku s výnimkou povinnosti uhradiť poplatky a ceny za služby, ktoré boli poskytnuté pôvodnému účastníkovi do dňa účinnosti dohody. Žalovaný ako nový účastník dňom účinnosti vstúpil do právneho postavenia pôvodného účastníka so všetkými právami a povinnosťami prislúchajúcimi pôvodnému účastníkovi zo zmluvy a jej príloh. Zároveň sa zaviazal riadne a včas platiť cenu za zriadenie a poskytovanie služieb uvedené v cenníku, dodržiavať povinnosti v súlade so zmluvou, cenníkom, osobitnými podmienkami, ak boli pre zvolený program služieb vydané a všeobecnými podmienkami. Dohoda nadobudla platnosť a účinnosť jej podpísania všetkými účastníkmi.

Z dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 18.3.2019 vyplýva, že žalovanému bola poskytnutá služba Mobilný Hlas a bol aktivovaný program služieb ÁNO L s dobou viazanosti 24 mesiacov. Zmluvná pokuta v tabuľke č. 1 bola uvedená v sume 468,- eur (základ zmluvnej pokuty). Z bodu 1 písm. a), b), c) vyplýva, že predmetom dodatku je záväzok podnik aktivovať a poskytovať program Služieb uvedený v tabuľke c. 1 tohto Dodatku, a to vo vzťahu k SIM karte uvedenej v tabuľke s názvom "SIM karta a koncové zariadenie", resp. k inej SIM karte, ktorá ju bude v budúcnosti nahrádzať (ďalej len "SIM karta"). Tiež záväzok podniku vykonať zmenu pôvodného programu Služieb. Zároveň záväzok účastníka (i) riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie Služieb Podniku zvedenú pre príslušný program Služieb zvolený podľa tabuľky č. 1 Účastníkom, v Cenníku pre poskytovanie služieb

Podniku (ďalej len „Cenník“), platnému ku dnu podpisu tohto Dodatku a (ii) dodržiavať svoje povinnosti v súlade s týmto Dodatkom, Zmluvou, Cenníkom, Osobitnými podmienkami pre poskytovanie zvoleného programu Služieb (ďalej len „Osobitné podmienky“), ak boli pre zvolený program Služieb vydané a Všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb (ďalej len „Všeobecné podmienky“), s ktorými sa mal účastník možnosť oboznámiť pred podpisom tohto Dodatku na internetovej stránke Podniku D. alebo na predajných miestach Podniku.

Podľa bodu 4 Dodatku - zmluvná pokuta, sa účastníci dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne Podniku voči Účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie, predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej podniku porušením záväzku viazanosti účastníkom. Paušalizovaná náhrada škody podľa predchádzajúcej vety pozostáva z celkovej sumy zľavy (i) zo štandardných poplatkov za služby (vrátane doplnkových služieb) podľa Cenníka a/alebo (ii) z neakciovej maloobchodnej ceny KZ podľa Cenníka neakciových telefónov aktuálneho dňa uzavretia Dodatku poskytnutej účastníkovi na základe tohto Dodatku, ako benefitu za prevzatie záväzku viazanosti na základe tohto Dodatku, je uvedená v tabuľke č. 1 (ďalej len „Základ pre výpočet zmluvnej pokuty“). Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná ku dňu porušenia záväzku viazanosti podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti, až do dňa porušenia záväzku viazanosti podľa tejto zmluvy: Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty = (Základ zmluvnej pokuty/celkový počet dní doby viazanosti) x počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej na faktúre, ktorou je Účastníkovi vyúčtovaná. Uhradením zmluvnej pokuty zaniká záväzok viazanosti. Uhradením zmluvnej pokuty nie je dotknutý nárok Podniku na náhradu škody presahujúcej výšku uhradenej zmluvnej pokuty.

Odstúpením od zmluvy zo dňa 2.6.2020 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že ku dňu 12.6.2020 odstupuje od zmluvy o poskytovaní verejných služieb z dôvodu nezaplatenia ceny za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti, a to faktúry zo dňa 14.7.2019 uvedená pod VS 8238110919 vo výške 89,27 eur s lehotou splatnosti 31.7.2019, faktúrou zo dňa 14.8.2019 uvedená pod VS 8240251559 vo výške 64,77 eur s lehotou splatnosti 30.8.2019, faktúrou zo dňa 14.9.2019 uvedená pod VS 8242406754 vo výške 38,99 eur s lehotou splatnosti 30.9.2019, faktúrou zo dňa 14.10.2019 uvedená pod VS 8244587474 vo výške 35 eur s lehotou splatnosti 31.10.2019, faktúrou zo dňa 14.5.2020 uvedená pod VS 8260250914 vo výške 297,70 eur s lehotou splatnosti 29.5.2020. Záväzok žalovaného k uvedenému dňu predstavoval 525,73 eur.

Výzvou na zaplatenie – predžalobnou výzvou zo dňa 7.7.2021 žalobca vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky zo zmluvy č.4015725003 v sume 546,33 eur v lehote 5 kalendárnych dní odo dňa jej doručenia. Podľa predloženého podacieho hárku predmetnú listinu odovzdal žalobca na poštovú prepravu dňa 13.7.2021.

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúry dňa 15.7.2019 pod VS 8238110919 na sumu 89,27 eur s lehotou splatnosti 31.7.2019, dňa 15.8.2019 pod VS 8240251559 na sumu 64,77 eur s lehotou splatnosti 30.8.2019, dňa 15.9.2019 pod VS 8242406754 na sumu 38,99 eur s lehotou splatnosti 30.9.2019, dňa 15.10.2019 pod VS 8244587474 na sumu 35 eur s lehotou splatnosti 31.10.2019, dňa 15.5.2020 pod VS 8260250914 na sumu 297,70 eur s lehotou splatnosti 29.5.2020.

V písomnom vyjadrení zo dňa 20.9.2022 žalobca uviedol, že predkladá Zmluvu o postúpení pohľadávok spolu s prílohou, kde je žalovaný označený pod ref.č. 4015725003 a položkami č. 11076 - 11090. Z dôvodu čiastočnej úhrady žalovanej sumy žalobca berie žalobu čiastočne späť, a to v časti istiny vo výške 173,27 eur. Žalobca sa tak po čiastočnom späťvzati domáha zaplatenie 5% ročného úroku z omeškania zo sumy: 61,39 eur od 01.08.2019 do 16.09.2021, 41,80 eur od 31.08.2019 do 16.09.2021, 35,00 eur od 01.10.2018 do 16.09.2021, 35,00 eur od 01.11.2019 do 16.09.2021 a zmluvnej pokuty vo výške 247,40 eur. Žalobca sa zároveň domáha priznania nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Žalobca v podaniach doručených súdu dňa 28.6.2022, 7.9.2022 a 2.11.2022 vo veci uviedol, že trvá na svojich doterajších vyjadreniach.

Z Detailu pohybu na účte predloženom právnu zástupkyňou žalovaného na pojednávaní dňa 12.9.2022 je zrejmé, že dňa 16.9.2021 došlo zo strany žalovaného k úhrade sumy 173,27 eur.

Prostredníctvom právnej zástupkyne žalovaný na pojednávaní uviedol, že zmluvná pokuta je v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, a to § 52 a nasledujúcich, týkajúcimi sa spotrebiteľského práva z dôvodu, že táto zmluvná pokuta vychádza zo sumy, ktorá je súčtom zliav, ktoré boli poskytnuté žalovanému pri uzatvorení spotrebiteľskej zmluvy. Poskytnutie zliav ako je uvedené v dodatku v zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 18.3.2019 nemôže byť základom pre výpočet zmluvnej pokuty, pretože ide o podnikanie marketing firmy za účelom získania si svojich zákazníkov. Je zle vypočítaná žalobcom v tomto konaní, pretože podľa jeho vyjadrenia z 18.10.2021, je uvedené úplne iný vzorec alebo prepočet zmluvnej pokuty, ako je uvedený v samotnom dodatku k zmluve. Žalovanému v tomto konaní neboli doručené všeobecné podmienky pre poskytovanie verejných služieb spoločnosti Slovak Telekom a.s., čiže nemožno vyvodiť, či vôbec sa tieto zmluvné strany dohodli na postúpení pohľadávky, tak ako to ustanovujú ustanovenia Občianskeho zákona, § 545 Občianskeho zákonníka. Žalovaný navrhuje, aby súd žalobu v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty 247,40 eur zamietol a čo sa týka teda čiastočného späťvzatia nároku vo výške 173,27 eur spolu s úrokom z omeškania, priznal tento nárok. Žalovaný v prípade úspechu uplatňuje náhradu trov konania.

V zmysle § 44 ods. 1 zákona NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách účinného v čase uzavretia zmluvy zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná;38a) to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 44 ods. 11 písm. b) NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 44 ods. 15 NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane, ak nie je v odstúpení uvedený neskorší deň; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom

zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Ako vyplýva z § 517 ods.1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Ako vyplýva z § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

V zmysle § 526 ods. ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

Podľa §145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (§ 146 ods. 1 CSP).

Podaním doručeným súdu dňa 4.10.2021 žalobca vzal žalobu čiastočne späť, a to v časti zmluvnej pokuty vo výške 50,29 eur označenej ako Zmluvná pokuta XXXXXXXXXXXX a v časti istiny vo výške 54,76 eur s príslušenstvom, teda v časti poplatkov a nákladov vymáhania - upomienka (4,99 eur), náklady skorého vymáhania (2x 18,90 eur) a poistenie el. zariadení B867168043996633 (3x3,99 eur), zároveň podaním doručeným súdu 20.9.2022 žalobca vzal žalobu čiastočne späť, a to v časti istiny vo výške 173,27 eur, z dôvodu úhrady uvedenej sumy žalovaným po podaní žaloby, a to všetko pred prvým pojednávaním, súd preto v časti o zaplatenie sumy 278,32 eur, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 27,88 eur od 1.8.2019 až do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 22,89 eur od 31.8.2019 až do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3,99 eur od 1.10.2019 až do zaplatenia, konanie zastavil.

Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 18.3.2019 dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb predmetom ktorého bolo, poskytnutie služby Mobilný Hlas a aktivovanie programu služieb ÁNO L s dobou viazanosti 24 mesiacov. Zmluvná pokuta v tabuľke č. 1 bola uvedená v sume 468,- eur (základ zmluvnej pokuty).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Pohľadávka z predmetného zmluvného vzťahu medzi stranami sporu bola postúpená zmluvou o postúpení na žalobcu, čo preukazuje predložená zmluva o postúpení pohľadávky z 31.2.2020 uzavretá medzi pôvodným veriteľom Slovak Telekom, a.s. a žalobcom, prílohu ktorej tvorí zoznam postupovaných pohľadávok s označením žalovaného menom a priezviskom, rodným číslom a trvalým bydliskom a identifikáciou pohľadávok číslom faktúry a dlžnou sumou. Súd je toho názoru, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Vychádzajúc z dôkazov, predložených zo strany žalobcu, súd má dostatočne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená Zmluva o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytoval žalovanému služby a žalovaný bol povinný platiť cenu za poskytnuté služby.

Predmetnou zmluvou sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytovať služby na základe programu uvedeného v zmluve.

Z priložených faktúr vzťahujúcich sa k zmluve je preukázané, že žalovaný si neplnil svoju základnú povinnosť zo zmlúv, a to riadne a včas platiť za cenu poskytovaných služieb titulom mesačných poplatkov, hlasových a nehlasových služieb. Čo sa týka nároku pozostávajúceho zo súm za služby reálne poskytnuté právnym predchodcom žalobcu v sume 173,27 eur má súd za to, že nárok žalobcu bol v uvedenom rozsahu dôvodný.

Za dôvodný súd považuje nárok žalobcu na sumu 61,39 eur uplatnený na základe faktúry č. 8238110919, na sumu 41,80 eur uplatnený na základe faktúry č. 8240251559, na sumu 35 eur uplatnený na základe faktúry č. 8240251559 a na sumu 35 eur uplatnený na základe faktúry č. 8244587474.

Jedná sa o nárok pozostávajúci zo súm za služby reálne poskytnuté právnym predchodcom žalobcu žalovanému. Jednalo sa o mesačné poplatky za službu Mobilný Hlas, volania, SMS a mobilný internet a dátové služby.

Nakoľko žalobca v časti samotnej istiny tohto nároku vzal žalobu čiastočne späť, a to z dôvodu úhrady uvedenej sumy žalovaným po podaní žaloby, predmetom konania ostal iba nárok na úroky z omeškania z uvedených súm do dňa úhrady dlhu.

Keďže žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorý bol vo faktúre označený ako deň splatnosti, nasledujúcim dňom dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s citovanými ustanoveniami nariadenia vlády č. 87/1995, a to vo výške 5% ročne zo sumy 61,39 eur od 1.8.2019 až do zaplatenia (do 16.9.2021, teda dňa úhrady sumy 173,27 eur), zo sumy 41,80 eur od 31.8.2019 až do 16.9.2021, zo sumy 35 eur od 1.10.2019 až 16.9.2021, zo sumy 35 eur 1.11.2019 až do 16.9.2021. Žalobcom požadované úroky z omeškania neprevyšovali úroky z omeškania stanovené zákonom.

Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola v období od 1.8.2019 do 1.11.2019 výške 0,00 % p.a. a výška úrokov z omeškania tak bola o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, teda vo výške 5 % ročne.

Na základe vyššie uvedeného je súd toho názoru, že nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania z ceny za poskytnuté služby spolu v sume 173,27 eur, tak ako tento nárok vyplýva z vyššie uvedených faktúr, je opodstatnený a žalobe žalobcu v tejto časti vyhovel.

Čo sa týka nároku pozostávajúceho zo zmluvnej pokuty v sume 247,40 eur uplatnenú žalobcom, tento súd nepovažuje za dôvodný.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvné strany sa dohodli v Tabuľke č. 1 Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb na záväzku viazanosti v trvaní 24 mesiacov. Pre prípad porušenia tohto záväzku si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu, ktorá mala regresívny charakter a klesala v závislosti od plynutia doby viazanosti. Základ zmluvnej pokuty bol v Tabuľke č. 1 dodatku uvedený vo výške 468,- eur. Z dôvodu porušenia záväzku viazanosti žalovaným bolo pristúpené k výpočtu zmluvnej pokuty podľa dohodnutého vzorca Zmluvná pokuta (ZP) = základ ZP - (počet dní uplynutých z doby viazanosti/celkový počet dní viazanosti x základ ZP): 247,40 eur = 468 - (344 / 730 x 468).

Zmluvná pokuta je dojednaná v bode 4 zmluvy a ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač k zmluve bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Zmluvná pokuta je zmluvou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi alebo veriteľ dlžníkovi, ak dôjde k porušeniu povinností, ktoré na seba zmluvou prevzali, a to aj v prípade, ak porušením zmluvných povinností nevznikne druhej strane škoda. Jej funkcia spočíva v hrozbe zaplatiť určitú dohodnutú sumu, keď povinný svoj záväzok nesplní riadne a včas. Úlohou zmluvnej pokuty je viesť k splneniu povinností zo strany účastníkov. Zmluvnú pokutu možno dohodnúť pre prípad, že k splneniu záväzku dohodnutého v zmluve nedôjde vôbec alebo iba čiastočne, prípadne ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti. Keďže záväzok z dohody o zmluvnej pokute je akcesorickým záväzkom, jeho existencia a dôsledky sa viažu na hlavný záväzok. Za predpokladu, že ku vzniku hlavného záväzku nedôjde, nemôžu nastať účinky záväzku akcesorického. Vzhľadom na charakter dojednania a jeho začlenená v texte právneho úkonu – Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť. V tomto kontexte je zrejmé, že takáto domnelá voľba je len iluzórna a zároveň vytvárajúca „efekt bludiska ďalších záväzkov“. Žalobca nepreukázal opak v zmysle § 53 ods. 3 OZ, teda platí prezumpcia predpokladaná zákonom, že sa nejedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Súd považuje za nepochybné, že žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od ustanovenia § 544 - § 545a OZ a od spotrebiteľskej zmluvy, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. V žiadnom prípade teda nemožno tvrdiť, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu, a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanej povinnosť plniť. Pre posúdenie dojednania zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti.

Vzhľadom na množstvo odlišných rozhodnutí iných okresných a krajských súdov, ako aj na predchádzajúcu prax tunajšieho súdu, súd považoval za nevyhnutné, aby zaujal stanovisko k aktuálnej rozhodovacej činnosti súdov a vysporiadal sa s otázkou prijateľnosti alebo neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorou došlo k dohode o regresívnej zmluvnej pokute.

Súd sa v danom prípade po vyhodnotení aplikačnej praxe Krajského súdu v Prešove priklonil k výkladu sledujúcemu záujem spotrebiteľa aj s poukazom na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

Pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe sa tak súd priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

Predmetná zmluvná pokuta bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti napríklad aj rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/59/2018 zo dňa 28.9.2018. Rovnako z titulu tejto podmienky nebolo dodávateľovi priznané plnenie a žaloba bola v tejto časti zamietnutá napr. rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 5CSp/66/2016 zo dňa 30.3.2017, rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/133/2017 zo dňa 30.8.2018 či rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová ves č.k. sp/469/2017 zo dňa 22.3.2018.

Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

V danej veci je významné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 22Co/45/2018 zo dňa 17.5.2018, ktoré v bode 21 a 22 judikovalo neprijateľnosť zmluvnej pokuty aj pre paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinnosti, ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu. Súd poukazuje na konštantnú aplikačnú prax Krajského súdu v Prešove, najmä na rozsudok sp. zn. 7Co/36/2015 z 27.04.2015, sp.zn. 20Co/205/2015 zo dňa 28.04.2016. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/103/2015-62 zo dňa 26.1.2016 bolo konštatované, že rešpektovanie zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok sa vzťahuje aj na súdne konania, v ktorých si dodávateľa v čase ich vyhlásenia už uplatňujú plnenia z nich.

Žalovaný v danom prípade tým, že nezaplatil 173,27 eura za poskytnuté služby, mal zaplatiť 247,40 eur (zmluvnej pokuty), teda viac ako 140 % neuhradenej ceny za poskytnuté služby, čo je neakceptovateľné a je typickým prípadom neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Zároveň samotná výška zmluvnej pokuty (jej základ v sume 468,- eur neobstojí ani pri výške pravidelnej mesačnej úhrade za služby pohybujúcej sa na úrovni 35 eur.

Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými, a teda aj neplatnými. Súd zdôrazňuje, že nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva účelnosť, pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Ak je zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a nasl. ustanovení OZ a neprimerane vysoká zmluvná pokuta nereflektujúca na charakter, rozsah a závažnosť porušenej povinnosti je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách, preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a OZ. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať - moderovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo je možné používať výnimočne len pri mimoriadne tvrdom a neadekvátnom dopade zmluvnej pokuty, výhradne však len pri platných úkonoch. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok ESD vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA/ Joaquín CalderónCamino podľa ktorého, vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom a ak vnútroštátny súd konštatuje, že ide o takú podmienku, je povinný ju iba neuplatniť. Rozsudky ESD a ESLP sú pre súd záväzné a tvoria súčasť materiálneho práva. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov.

rozsudok E. proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok F. a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998- I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

Všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyť služby minimálne po stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti.

Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície „výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitéj doby v záväzkovom vzťahu, a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou.

Aj pri takomto vzťahu je však potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Vysoká sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku, teda nesmie znemožňovať zákazníkovi - spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tej - ktorej poskytnutej služby, o to viac, ak o jej aktiváciu ani nežiadal

Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát a pod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprimerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných operátorov. Rozdiel spočíva aj v tom, či spotrebiteľ koná tak, že si zabezpečí dátové zariadenie a využíva služby s tým, že už od počiatku vie, že za služby nezaplatí, alebo spotrebiteľ ekonomická alebo sociálna situácia donúti ukončiť využívanie služieb počas plynutia doby viazanosti. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu hoci aj v regresívne stanovenej výške, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu „zľavy“ pri službách a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje možnosť voľby, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproporčne. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby, ten zjavne ušetrí v rozsahu zníženého objemu dát, teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy, opätovne aj so sadzbami DPH. Žalobca, resp. jeho právny predchodca mal popri tom mnoho iných možností ako zabezpečiť prípadné „vrátenie výhod“ nedodržaním zmluvných povinností, či už odkladacou alebo rozvázovacou podmienkou poskytnutia zľavy, odstúpením od kúpnej ceny zvýhodneného dátového zariadenia alebo služieb, stanovením pomernej alebo pohyblivej zmluvnej pokuty a pod., pričom ekonomické a účtovné komplikácie nesmú prevažovať pred ochranou poctivých obchodných stykov, mravov a zvyklostí v podobe dodatočného účtovania DPH, či vymáhanie nárokov.

Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými, a teda aj neplatnými. Pokiaľ ide o

spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá.

Súd zdôrazňuje, že nemá v úmysle chrániť bezbrehé a nezodpovedné správanie sa spotrebiteľov, avšak s prihliadnutím na vyššie uvedený názor, ktorý bol vyjadrený vo viacerých rozhodnutiach s obdobnými nárokmi zo strany súdov prvej inštancie, ale aj zo strany odvolacích súdov, ohľadne čiastočne regresívnej zmluvnej pokuty, súd takýto nárok na zmluvnú pokutu nemohol priznať. Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď zamietol žalobu v časti požadovania zaplatenia zmluvnej pokuty.

V súvislosti s vyššie uvedeným a nepriznaním obdobnej regresívnej pokuty je potrebné porovnať aj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 11CoCsp/20/2021 z 27. 01. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp/53/2021 z 15. 03. 2022, tiež Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/50/2021 z 12. 04. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/42/2021 z 28. 04. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13CoCsp/52/2021 z 25. 5. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/12/2022 z 15. 6. 2022. Je potrebné porovnať tiež závery skorších rozhodnutí Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2018, sp. zn. 5Co/328/2017 a Krajského súdu v Trnave z 18. júla 2018 sp. zn. 11Co/77/2017.

Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19)

Dojednanie zmluvnej pokuty, poukazujúc na vyššie spomenuté dôvody v ich celkovom súhrne, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na uvedené tak súd žalobu žalobcu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 247,40 eur zamietol.

Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

V zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu)(uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

Ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je z obsahového hľadiska v podstate zhodné so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 Občianskeho

súdneho poriadku. II. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. (nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

Zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca zobral žalobu späť, zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania je tak právne významné len to, ktorá zo strán sporu zavinila zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy (alebo splnenie iného žalobou uplatneného nároku) žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zavinil žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzatí žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zavinil zastavenie konania žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Obo/12/2018 z 20. 11. 2018

Žalobca pôvodne žiadal sumu istiny 228,03 eur s príslušenstvom a zmluvnú pokutu v sume 297,70 eur. Pokiaľ ide o späťvzatie žaloby v časti sumy 54,76 eur s príslušenstvom a zmluvnej pokuty v sume 50,29 eur, procesne zavinil zastavenie konania žalobca, a to späťvzatím žaloby v uvedenej časti bez udania dôvodu. Pokiaľ ide o späťvzatie žaloby ohľadne sumy istiny 173,27 eur, zastavenie konania zavinil žalovaný, a to úhradou uvedenej sumy po podaní žaloby.

Z pôvodne uplatnenej sumy 525,73 eur s príslušenstvom žalobca dôvodne uplatňoval sumu 173,27 eur. V časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 247,40 eur súd žalobu žalobcu zamietol.

Žalobcov úspech tak predstavoval 32,96% a neúspech 67,04%. Úspešnejšiemu žalovanému tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 34 % (67,04 – 32,96 = 34,08 %), ktorú mu súd aj priznal.

V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

15

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.